

KIADÓHIVATAL:
Szikes Antal könyvnyom-
dája, hova az előfizetési
pénzek, hirdetések és
minden a kiadóhivatal
érdeklő közlemények
küldendők.

„Nyitott”-ben egy
sor közlési díja 10 kr.
Hirdetések jutányos
áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 5 frt. —
Félévre . 2 frt 50 kr
Negyedévre 1 frt 25 kr

SZERKESZTŐSÉG:

Kényes utca, 175. szám
hova a lap szelvényi ré-
szét illető közlemények
küldendők.

Kéziratok nem
adatok vissza

Pünkösöd!

Jövel szent lélek!

A mai nap buzgó imában így kiált fel az igaz keresztény.

És ha valaha volt, úgy ma van szükség arra, a szent lélek, hogy hassa át a hívők szívét.

Önző, anyagias korban élünk, minden a köznapiság alatt járó ólom szárnyain halad. Nincs semmi nemesebb eszme, mely a kedélyek fellelkesülését idézné elő.

Az élet egy zsigbvasár, melyben lelketlen kufárok tolongnak össze vissza, lökdösik egymást kofahangon szatócs módra üzérkednek.

Ezek közé kellene kiáltani: Jövel szent lélek! Gyógyítsd meg e hitvány faj sötét lelkületét.

A régi egyház ájtatosan zengé és sokan zengik ma is: A te szeretetednek tüzeit gyujtsad meg bennök. Ha valamikor, ma kell hangoztatni erősen e szeretetet Mert az emberek szive ma szeretet nélkül szűkölködik. Az ényim és tied rideg elve a mozgató erő, mely felidéz az osztály-harcot. A szegény azt kiáltja, kevés az, a mit adsz te gazdag munkámért, adj többet A gazdag válaszolja. azt se birom adni károm nélkül, a mit adok, többet nem adok.

Jövel szent lélek! A te szeretetednek tüzeit gyujtsad meg bennök.

A te hatásod alatt eloszlanak a nézetkülönbségek: a szegénykap is, enged is a gazdag ad is, meg tagad is, de egymás mellett megférnek, testvériesen együtt élnek.

Nyelvi és faji különbségen nyugvó népek millióinak különbségét egygyé olvasztó Szent lélek jövell!

Roskadjanak össze immáron a korlátok

melyek nép és nép közt az egységgé olvasztó szent lélek erejének századok óta utjában állanak! Ne vizsgáljuk, ki minő nyelvű, eredetű vallású, fajú? Kárpátok övéste ez egységes haza szent határain belül legyen mindenki testvérünk kit a haza iránt hasonló kötelességek és egyenlő jogok kötnek le e szent földhöz és a magyar nemzet egységéhez.

Halleluja!

Dicséret istennek a mennyekben.

E világ mindenható teremője éber szemmel tekint a földre. Bölcs kezeivel vezérli az emberiség sorsát. Elárasztja jótéteményeivel a világot. Jová teszi azt a mit a gyarló emberi nem vét. Jóságos atyaként viraszt az emberi nem felett:

Dicsőség és dicséret legyen neki!

Halleluja!

* * *

Alispáni jelentés április hóról.

Méltóságos Főispán Ur!

Tekintetes közigazgatási bizottság!

A közállapotokról szóló rendszerinti jelentésemet a múlt április haváról az 1876. évi VI. t. cz. 15 §-ához képest tisztelettel a következőkben terjesztem elő:

I. Közegészségügy.

A múlt hóban a közegészségügy Békés és Mező-Berény község kivételével, a hol a kanyaró betegség járványszerűleg uralgott, az egész vármegye területén kedvező volt.

Az egészségügyi rendszerre vármegyeszerte kellő gond fordított.

Az állategészségügy teljesen kifogástalan volt, az állatok legelőre történt kihajtás előtt megvizsgáltattak s jelenleg már legelőn vannak. A felfogadott pásztorok megeskedtettek s az állategészségügyi törvény értelmében kötelességükre nézve kitanítottak.

II. Közbiztonság.

Múlt március haváról szóló jelentésemben jeleztem volt, hogy a külföldön és hazánkban is a gyári és ipari munkások között támadt mozgalom az újabb időben a mezei munkások és általában véve a napszámosok között is mindinkább terjed.

Ez idő szerint pedig sajnos kell jelentenem, hogy ezen a személy és vagyonbiztonságot veszélyeztető a társadalmi rend felforgatását célzó mozgalom ép vármegyém két községében B.-Csabán és Orosházán sajnos és gyászos kihágások okozója lett.

Ugyanis a munkásnép hatósági határozott tilalom ellenére Orosházán május 1-én, B.-Csabán május 2-án egybe csoportosulva tüntetett, a közrendet és közbékét veszélyesen megtámadta, a hatósági épületeket ostrom alá vette és rongálta, sőt B.-Csabán Sztraka (György) járási főszolgabíróval nappal nyilvános közterem nagy néptömeg szemé láttára orgyilkosok módjára megtámadta s életveszélyesen megsebesítve véresre verték. Hasonlókép bántak el B.-Csaba község rendőrbiztosával sőt egyes polgárokat is üldözöbe vettek és elverték, minek folytán a később megérkezett katonaság és esendőrség — a felbőszült nép ez utóbbiaknak is ellenállva — a lázangók közül többeket megsebesítettek, mely megsebesültek közül f. hó 6-án Pongrác András a kapott sebek folytán meghalt, a katonaság közül pedig a lázangók által 6 katona sebesített meg.

Némi mozgalom mutatkozott Csorváson is, a hol az uradalmi cselédség is szegődött a mozgalomhoz, a mennyiben az egyes uradalmakat tilalom dacára ott hagytak, de az oda rendelt katonaság és Oláh György várm. tiszti főügyész a mozgalmat még csirájában elfojtatta és a cselédeket a szolgálatba visszaállította, mely azonban még folyton forrong.

Eme sajnos kihágások folytán úgy Orosházára mint B. Csabára a rend helyre állítása céljából nagyobb számú katonaság rendeltetett ki, sőt B. Csabára, hol a főszolgabíró szenvedett, sérülései folytán hivatali teendőinek eleget nem tehetett, Dr. Fabry Sándor vármegyei főjegyző is kiküldetett.

A megindult mozgalom vezetői s a kihágást elkövetők ellen a vizsgálat folyamatban van s már több elfogatás történt. A mozgalom pedig az igénybe vett karhatalom segítségével elfojtatott.

A vizsgálat megállapította, hogy a zavargás socialistikus jellegű s hogy a mozgalom felidézésében az oroszán rész a meglévő s alakulóban levő munkáskörököt illeti, e helyeken adatván meg az alkalom az idegen helyekről ellátogatott izgatónak elhínteni az osztály harc veszes magvát. Ép ez indokból tett felterjesztésemre a Nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur a Csorváson és Orosházán megalakult s jövahagyott szabályzatalt birt orosházai és csorvási munkáskörök feloszlattatását elrendelte, a többi alakulóban levő munkás

TÁRBUZA.

Hunyadi Mátyás király jellemzése.*)

Miként Mátyás jellemét és szellemét egész teljességében visszatükrözik a tömegesen föntartott történeti emlékek: úgy külön megjelenéséről is hű képet állíthatunk magunk elé. Számos egykorú arcképe, részben első rangú mesterektől marad reánk; a művészet és a sokszorosító technika ugyszólván minden formájában: miniature festmények, fametszetek, aranyból készült és viaszba nyomott pecsétek, ezüst, bronz és ólom emlékek, márvány dombormű és kőszobor.**)

Ezen emlékek egy része olyau művészek önkényes alkotása, kik a királyt és arcképét sohasem látták. Egy másik csoporthoz sorozhatók azon művészek, kik habár igényt tartanak arra, hogy arckép gyanánt fogadjuk el műveiket: hízlegés célzatából, avagy talán műirányuk és esztetikai érzékek által, az arcvonások eszményítésére csábítottak. Nem hiányoznak azonban olyan művek sem, melyek leplezetlen realismusukban az igazság és élethűség bélyegét viselik.

Ilyen főképen az a monumentalis szobor, melyet Mátyás király sziléziai helytartója Stein György 1486-ban készíttetett oly célból, hogy azt az általa Bautzen (Budiszin) városában építtetett erősség főkapuja fölött helyeztesse el. Nagy súlyt fektetvén arra, hogy uralkodó-

*) Mutatvány Fraknoi Vilmos Hunyadi Mátyás király című művéből, melyet a tört. társulat adott ki. Szerk.

**) L. Henszlmann Imre: I. Mátyás király egykorú arcképei. (Archaeologiai Közlemények, 1861. II. 117-125) — Csontos János: Mátyás király és Beatrix királyné arcképei. (Budapest. 1880. Különnyomat az Archaeologiai Értesítőből.)

jának arcvonásai hiven legyenek feltüntetve, a szobrást Budára küldötte a kész szoborral melyet a király színe előtt dolgozott át. És a szerencse kedvezése négy század viszontagságai közepett megövtá a romlástól ezen művet, mely a nagy királyt a távol idegen földön, az általa meghódított terület éjszaki határszélén, a királyi felség teljes díszében trónon ulve állítja elő, amint feje fölött a koronát angyalok keze tartja, — az égből nyert hatalmat jelképezve — lábai pedig fekvő oroszlanon, a földi erő képviselőjén pihennek.

Mátyás — a mint a környezetében élő történetírók feljegyzéseiből tudjuk — nélkülözöte a kimagasló termet előnyeit; de hatalmasan kidomborodó melle, széles, vaskos vállai, melyekből erős nyak emelkedett ki és a feltünően nagy fej az alacsony testalkatnak imponáló hatást kölcsönöztek.

Ezt fokozták arcvonásai, melyekben a kellem és szépség megnyerő varázsának hiányát az erő és tekintély hódító kifejezése pótolta.

Királyllyá megválasztása után az egyik diplomata határozottan rú arcának mondja az ifju fejedelmet. És hogy ő maga miképen ítelt saját külseje felől, jelzi annak a külföldi költőnek esete, kit ő az olmuici ünneplésségek alkalmával kiméletlenül megdorgált, mert az ő „vénsi szépségét” is dicsőíté e'adott művében. A mely pedán okulva Galeotti Mártius, ki Mátyásról szóló könyvét az ő udvarában írta, a kényes helyzetből úgy siklik ki, hogy „inkább martialis, mint vénsi szépséget” fedezett fel a királyban.

Szőke, aransyárga haja volt, mely gondosan ápolt hullámos sűrű fürtökben omlott le válláig. A kor divatja szerint egészen sima arcának fehérségét a vérmes temperamentum pirja élénkítette. Keskeny homlok alatt erőteljesen kiemelkedő orrát, egyenes élével és

vastag gömbölyded hegyével szépnek az udvaronc történések sem mondhatták. Szájáról pedig, mit duzzadó ajkak szegélyeztek, bevallani kénytelenek, hogy „kelle-ténél valamicskével nagyobb volt, Kerekded és teljes álla az arcnak legszabályosabban kifejlet részét képezte.

A vonások ezen nyerseségét, mondhatnók köznapiságát enyhítené és megnesemítené a sötétbarna szemek élénk fénye lángoló tüze és az a nyugodt parancsoló tekintet, mely a szellemi felsőségnak, a törhetetlen zsarnok akaratnak kinyomatát helyezte az arca; és pedig annál szembetünőbbben, minél inkább hagyta rajta nyomait mély barázdákban a haladó kor és a gondok sulya.

Nemcsak a hízlegő humanistákat, hanem a diplomatákat is, kik haragját idézték föl, az állatok fejedelmére az oroszlanra emlékezteté.

De a büszke és félelmes uralkodó nyájas és kedélyes is tudott lenni. Szerette a tréfát és életet, bájjal beszélte el a tréfas történeteket, Tartózkodás nélkül engedte át magát az udvarnál és a táborban a vigalmaknak és szórakozásoknak. Méltósága és tekintélye föntartása érdekében, nem volt szüksége hogy a merev és feszes magatartás, az erőltetett komolyság álarcát használja. Szívesen tarsalgott és enyelgett a köznéppel is, mindenkire nézve könnyen hozzáférhető volt, sohasem vette magát körül szertartásos válaszfalakkal.

Gyakran mutatta be magát nyilvános bajvívásokban a nagy közönség tömegei előtt. Mert bár testi ereje nem volt nagy, de a legügyesebb vívókhöz tartozott. Általános bámulat tárgyát képezte, mikor Budán a szent György téren az óriás Holubárt leküzdötte és Boroszló piacznán egy híres viadonnal győzedelmesen

körök alapszabályaitól a jóváhagyást mint a jelzettem zavargások szellemi szerzőjeitől — megtagadta. A belügyminiszter ur ezen rendelete alapján a csorvási munkáskör tényleg fel is oszlattatott, az orosházi munkáskör helyisége pedig bezárva és lepecsételve van, azonban ennek feloszlata, a munkáskör vezetői Budapesten levén, még meg nem történhetett, a szolgabíró e hó 9-én vett távirati jelentése szerint a kör feloszlata e hó 10-én fog végrehajtani.

Remélem, hogy a gonoszlelkű és saját érdeküket hajhászó néplázítók által fejbűjtött és elvakított népszennvedélyes mozgalma mihamarabb végleg lecsillapul és teljesen megszűnik, remélem, hogy a fékevesztett népmámorából kijázuodva rendes foglalkozásához visszatér, hogy mindennapi kenyerét megszerezhesse s családja megélhetését törvényes eszközökkel biztosíthassa.

Ha mindazon által ezen reményemben csalatkozom s ha a munkások minden figyelmeztetéssel dacolva rendes utra visszatérni vonakodnának, ha tilalom ellenére gyülekezni, tüntetni lázongani a hatóságokkal új huzni merészelnének ezen esetre miként eddig egyen-tul a törvény tekintélyt és szentségét a legerélyesebb rendszabályokkal megoltalmazni s biztosítani, illetve a hatóságom alá tartozó hatóságokkal megoltalmazni leg-szigorúbb feladatommak tartandom.

Egyébiránt tisztelettel jelentem, hogy tekintettel arra, miszerint a mezei munkások között alattomosan szított és váratlanul több helyen kitört mozgalom előidé-zése s terjedése egyrészt azon körülménynek tulajdo-nítható, hogy a vármegye községeit tapasztalás szerint sok oly idegen álprófétia látogatja, kik a könnyen hívő és elesábitható munkásokat hamis rábeszéléseikkel rétvra vezetik és elérhetlen célok kieroszakolására bujtogatják mely lelkiismeretlen bujtogatás mar is több helyen — miként fentebb jeleztem — azon sajnós eredményre ve-zetett, hogy a munkások a hatóság intő szavára nem halgattva munkára szegődni vonakodnak és tilalom ellenére tüntetőleg csoportosulni s bűnös merényletekre vetemedni nem is iszonyodtak nehogy hasonló mozza-natok ismétlődjenek és másutt is jelentkezzenek nehogy munkás népünk veszélyes tanokat hirdető idegen lázító-k sugalmazásaitól elkabítva rendes kenyérkeresetében gá-toltassék és bűnös merényletek örvényébe sodortassék utasítottam a járási főszolgabírákat és Gyula város polgármesterét, hogy az idegen izgatók megjelenését éber szemmel tartsák s ha eljárásuk célját igazolni nem képesek a közrend érdekében velők a Nagyméltó-ság m. kir. minster ur által kibocsátott toloncozása szabályrendelet értelmében elbánni el ne mulasszák.

Másrészt értesülvén arról hogy oly helyeken hol a magukba szállott mezei munkái keresők munkára vál-lalkozni hajlandók is ezen elhatározásnak kivitelében jogtalanul beavatkozó más munkások veszélyes fenyege-tése által gátoltatnak és a munka felvállalásától elriasz-tatnak az irányban is utasítottam: a járási hatóságokait hogy az ily vakmerő bűnös beavatkozókat kinyomozván megbüntetésük végett a kir. bíróságokhoz beki-sértessék.

Végül ez ügyből ki folyólag szabad legyen indit ványoznom hogy a tekintetes közigazgatási bizottság a zavargások felett rosztalásának adjon kifejezést s egy-

megmérkőzött. Ismételten fejezte ki sajnálatát a fölött, hogy nem idézhetők vissza azon idők, mikor a vezérek párviadala döntötte el a csaták sorsát.

Azonban a Horátiusok és Curatiusok két évezred előtt letűnt korának ezen elkérett ivadéka fel volt fegy-verezve minden kellekkel, a mire saját korának politi-kai tusaiban szüksége volt. És úgy látszik, ő maga is arra az ügyességre, melylyel gondolatait elrejtette, szándékai iránt az embereket megtévesztette, nem volt kevésbé büszke, mint hadvezéri babérait. Következ-tetjük ezt abból, hogy az életében kinyomatott magy-arországi krónika szerzője, Thuróci János a királyi törvényszék ítélő mestere, azon jeles tulajdonságok között melyekkel őt felruházta, nem mulasztja el „a szinleles mesterének“ címével is díszíteni.

Az emberekre való hatás minden titka tárva volt előtte. Az alkalmas eszközökül kínálkozó egyének fel-találásában és kihasználásában mesteri tökéletességet sajátított el. Mindenkor csak a célt tartván szem előtt, a rokonszenv és ellenszenv sugallataira soha sem hall-gatott. Mondhatnók, hogy a szeretet és gyűlölet érzései ismeretlenek voltak előtté. Csak az érdek törvénye: a „salus rei publicae suprema lex.“ előtt hódolt meg. Annak, ki ellen ma halálos harcot indított, kész volt holnap örök frigy kötésére nyujtani jobbát, fiai hűséget fogadni. Nem csak az uralkodók: a császár, a lengyel király, Podjebrád és Ulászló, Velence és Milánó irá-nyában elfoglalt állása tünteti föl a legmeglepőbb for-dulatokat; saját alattvalóival szemben követett eljárása is. Ép oly rövid ut vezetett trónjának lépcsőitől a börtön-be, mint a számkivetésből az ország első méltósá-gaihoz.

Lelekiismeretének aggályai soha sem tartották vissza attól, a mit hasznosnak tartott. Az ő környe-

szerszempn á bántalmazott Sztraka György főszolgabíró-nak részvétét nyilvánítani sziveskedjék.

A személy biztosság ezeken kívül még Dobozen let megfutamodva a hol is Oré János dobozi lakos a vele vadházaságban élő Hegedüs Teréz letölte, s midőn elfo-gatása végett a csendőr őrs lakásán megjelent önmaga-is agyon lötte. Hegedüs Teréz felgyógyulásához re-mény van.

A vagyon biztosság eltekintve kisebb jelentékelen topásoktól s a Gyulán Novotni Antal kárára történt 230 lrt elidegenítésétől kedvezőnek mondható.

Öngyilkosságot követtek el Csatári Lajos tót-kom-lósi illetőségű eseléd, tovább Varga Gábor békési lakos kik ismeretlen okból felakasztották magukat. — Mező Berényben Feldmüller József uradalmi kertész szintén osmeretlen okból agyon lötte magát, végül Pesly Alajos Békés község pénztárnoka ki is a kezelésére bi-zított pénztárakból nagyobb összeg elikkasztása folytán kiérdemelt büntetés töltő félelmében agyon lötte magát.

Ezen sikkasztástási ügyre vonatkozólag tisztelettel jelenthetem hogy ez ügy vizsgálatára kiküldött ifj. Jan-csovcics Pál főszolgabíró és Deimel Lajos vármegyei al-számvevő a vizsgálatot befejezván kitűnt, hogy a sik-kasztásban bűnrészben sem a volt a főpénztárnok há-trahagyott irataiból, sem a kihallgatott felek és tanúk vallomásaiból sem az okmányokból nem megállapítható A pénztárak ellen örzése tekintetében azonban az elől-jerőség által elkövetett enyhébb fokú mulasztások mu-tatkoznak.

Az egyes pénztárak tevére hamis könyveléssel va-karással utólagos beírásokkal és hamis kötvénnyel lep-lezett sikkasztások összege 2124 lrt 38 krt tesz ki.

Véletlen halállal mult ki B. Csabán Lipták Pál ki is ittas állapotban éjjel egytűntenti vizgödörbe esvén, abba bele fult továbbá Gyulán Kurta András másfél éves gyermek ki udvaron levő meszes dézsába esvén szörnyet halt ez ügyben a bűnvádi eljárás megindítása végett a kir. ügyészség megkeresettett.

Tűz a mult hóban négy ízben fordult elő mint a négy esetben a leégett tárgyak tűzkár ellen biztosítva voltak az okozott kár a hivatalos becslő szerint 14,880 forintot telt ki míg a leégett tárgyak csakis 1135J frt. erejéig volt biztosítva.

A kémények az a tárgyban fennálló szabály-rendelet intézkedéseinek megfelelően rendszeren se-pertettek.

(Vége köv.)

Ujdonságok.

— A pünkösdi alkalmából boldog ünneplést kívá-nunk t. olvasó közönségünknek!

— **Disztornázás.** Fügymnasiumunk disztornázai mult vasárnap déltűnt sikerűlt tornauutványokat adtak elő a Csornák-féle iskola udvarán szép számmal egybe-gyűilt közönség előtt mely tulnyomólag elegans hölgyek-ből állt. A budapesti országos tornaversenyben résztvevő tanulóknak 65 frtnyi segélyt hozott ezen productió a szíves felülfizetésekkel együtt mely lapunk más helyén van nyujtázva. A tornászok közül kiváltak: Laukó De-zső a lóvon és mércezőn kifogástalan testtartásával, Mis-ley Kálmán a korlátlan bár nehéz, de nagy könnyedség-

gel végzett figuráival. távolugrásban és kődobásban Belo-potoczky György és Kleindl József szép eredményt mu-tattak be s erős vetélytársai voltak egymásnak. Kardvi-vívásban egész testre Német Szilárd Ausländer Vilmos-sal; Urszinyi János Fuksz Bélával mérkőzött. Döntő küzdelemre 6 voltra, Német és Urszinyi állt ki. Győztes ez utóbbi, ő kapván 4 adván 6 voltot. Jutalmul Urszi-nyi egy pár vivókardot, Németh tintatatót, Salacz Ala-dár pedig kézvívási ügyességért egy sétatálcát kapott a tornatanártól. A szentandrási takarékpénztár által adomá-nyozott egy darab arany Szlovák Pál VI-ik tanulóknak mint jól fegyeztett s a versenyek legtebbljében közre-működő tornászknak adatott uti költségtűl. Fogadjá a tisztelt jelen volt közönség a tornászok legszebb közö-netét.

— **Visszafelé való fejlődés.** Tavasz van, azt mondják, az üde levegő hatása alatt minden fejlődik, kinyíl a virág, lombosodik a galy stb. stb. Egy van azonban a minék a tavasz megártott, ez a pöcek zsem-lyéje és kifűje, mely a tavasz beálta óta visszafelé fej-lődött. Szeretnők tudni, hogy ezen visszafelé fejlődésnek hol lesz a határa?

— **Gyász eset.** Alólrottak mely fájdalommal jelen-tik ugy maguk, mint a számos rokonság nevében a sze-retett és feledhetlen nő, anya, leány, testvér és sógori nő nagytiszt. Sz l u i k a Mihályné szűl. Sárkány Ilma f. év május 10- napján, életének 37-ik évében, hosszú szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hűlt tetemei f. hó 12-én fognak ev szertartás szerint a béri sirkertben nyugalomra tetetni. Áldott legyeu emlé-kezete. Szluka Mihály, mint férj. Szluka Jenke, Szluka Gizella, Szluka Emmi, Szluka Ervin, mint gyerme-kek. Sárkány János, mint apa Sárkány Dezső és neje Sárkány Emil és neje mint testvérek. özv. Sárkány Jenőné. sz. Mokry Ilona, mint sógori nő.

— **Jön a katonaság.** Belügyministe rendeletéből munkás mozgalmak újabb kiterjedésnek megakadályozása végett Szarvasra e hó 17-ére egy század gyalogság ren-deltetett ki.

— **Beküldetett.** A békés-sztaudrási takarékpénztár szarvasi telepe az id. Mikolay János-féle házban átvesz kamatozás végett betéteket 5% kamat mellett és a tőke-kamat adót is az intézet fizeti. Állandóbb jelleggel bíró betétekért 5 1/2% fizetetik. Betéteket az intézet minden üzleti napon átvesz és kívánatra rendszerint azonnal vissza is fizet. Kölcsönöket ad gyorsan és méltányos feltételek mellett váltókra, betáblázásra, kézi zálogokra, arany és ezüst neműekre, részvényekre, sorsjegyekre, folyó számlára, árukra és nyers terményekre. A telep-intézet egyelőre kedden, szordán és pénteken van nyitva a t. közönség részére.

— **Reményi Ede Szarvason.** Május 28-án tartja a szinkörben Szarvason Világhírű hazánkfia Reményi Ede es. és kir. udvari és kamarai művész Hangversenyét Bodó Alajos zongoraművész közreműködésével. Műsör. 1. „Andate és Finale“ a hegedűversenyből. Mendelsohn zongorakísérettel játsza Reményi Ede. úr. 2. „Hösi magy-ar“ átirta és előadja Reményi Ede. 3. a) „Nocturne“ (Chopin b) „Menuette“ Paderewski c) „Berceuse“ (Böl-esődal) Huber Károly d) „Perpetuum mobile“ C. M. We-ber előadja Bodó Alajos úr. 4. a) „Romance“ Chopin. b) „Barcarolle“ Schubert c) „Mazurka“ Chopin mindhá-rmat átirta és előadja Reményi Ede úr. 5. a) „Rigolettó“

magyarokkal kell magukat környezetniök, a kiktől el-sajajathassák a magyar nemzet nyelvét, szokásait, élet-módját.

Es nemcsak a magyar nyelv foglalt el méltó hely-et Mátyás udvaránál, hanem a magyar költészetnek sem kellett szégyenkezve elvonulni az ódák és elegiák idvasiója elől. Épen egy olasz humanista elbeszéléséből tudjuk, hogy a királyi asztalnál rendszerint nemzeti nyelven énekeltek lantosok hösi tettekről. És a fön-maradt költői művek — melyek között a Szabács via-daláról szóló ének a legjelentékenyebb — azon felte-vésre jogosítanak, hogy „mint a homeri rhapszodoknak Solon által Athénbe hivatása és az epikai énekeknek az Akropolison rendezett előadásai a legűdösebb be-folyást gyakorolták a görög költészetre; nem mondható csekélyebnek az a hatás, a melyet XV. századbéli költészetünkre szereplése Mátyás udvarában gyakorolt.“

Miként az idegen műveltség méltatása és terjesz-tése mellett Mátyás szűleme és érzése magyar maradt ugy idegen országok ügyeibe avatkozva és koronáikra vágyva, politikájának iránytűje hazájának érdeke volt.

A magyar nemzet régtől fogva a keresztes sereg elöharcosának feladatát töltte be. Hösi erőfeszítései kö-zepett a megoltalmazott uyugati Európa elismerésében, néha alamizsnáiban is részesült. De szavának nem volt sulya. érdekeit nem vették figyelembe. Mintha rendel-tetése az létű volna, hogy mások biztosságának öre, idegen hatalmi célok eszköze legyen.

Ezen helyzetnek akart Mátyás véget vetni. Ansz-riában és Csehországban, a német birodalomban és olasz földön azon föltételeket kereste, melyek Magyarországnak áz európai államrendszerben megillető helyét biztosí-tandók voltak!

(Vége köv.)

H I R D E T É S E K.

ASSICURAZIONI GENERALI 1890. ÉVI MÉRLEGE.

Nyeresség- és veszteség-számla az A mérleghez (1890.)

A tétel neve	Üzlet			Vagyon			Összes		
	frt	kr	fl	frt	kr	fl	frt	kr	fl
BEVÉTEL									
1. Díjtartalek a múlt évről:									
a) tüzbiztosítás	1997219.51								
b) szállítmánybiztosítás	124714.04								
c) jégbiztosítás	72612.76								
2. Tartalek oly károkról, melyek 1889. decz. 31-én még függőben voltak:									
a) tüzbiztosítás	350538.80								
b) szállítmánybiztosítás	288553.28								
c) jégbiztosítás	1950.91			641043					
3. Díjak a törlesztések levonásával:									
a) tüzbiztosítás	7036845.37								
b) szállítmánybiztosítás	1696458.11								
c) jégbiztosítás	207421.43			8940719.90					
4. Kötvényilletékek:									
a) tüzbiztosítás	275134.77								
b) szállítmánybiztosítás	8567.07								
c) jégbiztosítás	20694.96			304396.80					
5. Tőke elhelyezések jövedelme:									
a) Ertekekre adott előlegek kamatai	12945.00								
b) Állam- és más értékpapírok kamatai és osztalékai	228134.33								
c) Kamatok váltóleaszámítá-ból, folyó számlától és agó	31660.78								
6. Nyeresség különféle értékesítések folytán							260999.70		260999.70
Összesen							1280700.91		2738188.91
Nyeresség- és veszteség-számla az A mérleghez (1890.)									
VI. NYERÉSG- ÉS VESZTESÉG-SZÁMLA AZ A MÉRLEGHEZ (1890.)									
Nyeresség- és veszteség-számla az A mérleghez (1890.)									
VI. NYERÉSG- ÉS VESZTESÉG-SZÁMLA AZ A MÉRLEGHEZ (1890.)									

KIADÁS

Hirdetmény.

A békés-bábockai szakasz igazgatóság által felvett teremtett új és here árverése a helyszínen készpénz fizetés mellett, a következőleg fog megejtetni u. m.

Május 19-én kedden reggel 6 órakor kezdődik a 18. átmetszés mentén épült végleges gát bekötésénél (Halásztelek) és folytatódik tovább Békésig.

Május 22-én pénteken délután 2 órakor kezdődik a régi kákafoki gáton az érverés piti gátnál és tart a telecskéig.

Május 23-án reggeli 8 órakor Ócsodtől-bábockáig.

Május 24-én d. u. 2 órakor kezdődik a csergeyi átmetszés (18a) felső meder áttöltésénél az árverés és tart az alsó meder áttöltéséig. Szarvas 1891. május 12.

Dózsa Andor.
h. igazgató
szakasz mérnök.

Nyeresség- és veszteség-számla az B mérleghez. — Életbiztosítási osztály. (1890.)

A tétel neve	Üzlet			Vagyon			Összes		
	frt	kr	fl	frt	kr	fl	frt	kr	fl
1. Díjtartalek a múlt évről:									
a) tüzbiztosítás	26634162.01								
b) szállítványbiztosítás	704332.33								
c) jégbiztosítás	2593389.66								
2. Tartalek 1889. decz. 31-én függőben levő károkról:									
a) tüzbiztosítás	419135.44								
b) szállítványbiztosítás	4379467.29								
c) jégbiztosítás	485696.06								
3. Díjak a törlesztések levonásával:									
a) tüzbiztosítás	4939125.26								
b) szállítványbiztosítás	6344.23								
c) jégbiztosítás	803517.59								
4. Kötvényilletékek:									
a) tüzbiztosítás	694099.97								
b) szállítványbiztosítás	1435.13								
c) jégbiztosítás	57831.66								
5. Elhelyezések jövedelme:									
a) Ertekekre adott előlegek kamatai	18610.57								
b) Állam- és más értékpapírok kamatai és osztalékai	23974.87								
c) Kamatok váltóleaszámítá-ból, folyó számlától és agó	14977.91								
6. Nyeresség különféle értékesítések folytán							1104966.20		1104966.20
Összesen							3226404.52		2527362.33

VAGYON

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1890. december 31-én.

A tétel neve	A			B			ÖSSZESEN		
	frt	kr	fl	frt	kr	fl	frt	kr	fl
1. A részvényesek adóselevei a tőke be nem fizetett részéről	1837500			1837500			3675000		
2. Ingatlan bírlék:									
a) városi telkek	4656003.18			7329642.33					
b) földbirtokok (gazdasági lánál)	2673039.13								
c) 1890. december 31. még el nem adott gazdasági termények a társaság földbirtokaitól	102596.72			102596.72					
3. Aktív eljárások és jelzálog által biztosított, a felek halálakor felveendő tőkék vételára	2774467.84			2807812.84					
4. Kamatozó jelzálogilag biztosított tőkék:									
a) jelzálogon alapuló (a) folyó frt 1,343,282.31									
b) hátralekos " " 6,263.79									
c) kivétel	1349546.10			1349546.10					
5. Készpénz, letételek, állam- és más értékpapírok	2936748			9288.24			3465.74		
6. Állam- és más értékpapírok	641983.81			1965489.17			2507472.98		
7. Váltók a társaságban	44803.81			84893.81					
8. Előlegek a jelzálogbiztosítások (alapsz. l. sz. e. pont)	227222.61			227222.61					
9. Pénzek folyó számlán különböző bankoknál és hitelintézeteknél	1107471.63			808560.96			1916032.59		
10. Készpénz készlet a tőkék pénztárában	36144.43			4521.64			10146.07		
11. Maradvány a visszbiztosítások számláiból	98680.10			72675.73			171355.83		
12. Maradvány az intézet főkönyveinek számláiból	589483.80			26555.53			616039.33		
13. Maradvány az A mérleg folyó számláiból	967874.11			120863.56			1088737.67		
14. Adósság különböző címek alatt	423285.58			49465.19			473750.77		
15. Adósság jelzálog kölcsönökre hátralekos kamatokkal	317611.04			72984.99			390596.03		
16. Letétek kezesség és biztositások által	618979.90			517863.36			1136843.26		
17. Díjtartalek átadott élet-visszbiztosításokra	3000			3000			3000		
18. Biztosítási és visszbiztosítási táblák, papír és nyomtatvány az összes raktárakban	803517.59			803517.59			803517.59		
19. Előlegezett jutalékok és szervezési költségek									
Összesen							3226404.52		2527362.33

A jövő években lejárandó tüzbiztosítási díjak frt 24,167,306.81

Dr. Bassoni Richard, Bossó M., A. ex. kir. szob. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triestben; dr. Calabi R., br. Morpurgo József, Magyarországi vezérkönyviség BUDAPESTEN, Dorottya-utca 10. sz. az intézet színt házában. Segré V. — A vezérlikár: Bossó József.

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti ügynökségnél kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adatbiztosító-részvénytársaság és baleset ellen való biztosítások az Első osztr. általános baleset ellen biztosító-társaság számára a legolcsóbb díjak és a legelőnyösebb feltételek mellett elfogadhatók.

A szarvasi ügynökség Wolf Gyula.

SCHLICK-féle

Gyár és irodák:
VI. külső Váci-ut 1696/99.

Városi iroda és raktár:
VI. Podmanický-utca 14.

Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű és számos első díjjal kitüntetett

gőz- és járgánycséplő-készületeit

szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekéit és szabad. melyítő-ekéit eredeti SCHLICK és VIDATS-féle, egyvasu ekéit — talajmívelő eszközöket, boronáit és rögtörő hengereit, vammalai Schlick-féle szab. „HALADÁS” sorbavetőgépeit.

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rostlák (BAKER és VIDATS rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morzsolók és darálók, szabad. Jókay-féle „Hungária” daráló-gépek erőhajtásra, őrlőmalmok és olajmalomberendezések. Eredeti amerikai kéveköltő és marokrakó arató-gépek és fűkaszázó gépek, szállítható mezeti vasutak stb. **Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak. Árjegyzékek kívátra ingyen s bérn.**

B I K S Z Á D I

égyvényes konyhasós savanyuvíz

Kitűnő hatású gyomor- bél- és egyéb hurutoknál.

Borral vegyítve kellemes üdítő ital.

Főraktár:

GLÓSZ BÉLA borkereskedőnél, Budapest, V., mérleg-utca 5.

Kapható Szarvason, RÉTHY SÁNDOR urnál.

2-5.